

ชื่อหลักสูตร การทำผ้ามาวมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง จำนวน ๓ ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม   กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม   กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
 กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์   กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

+++++

ความเป็นมา

ตามนโยบายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืนโดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพการมีงานทำใน ๕ กลุ่มอาชีพประกอบด้วย อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์กลุ่มอำนวยการและอาชีพเฉพาะทางที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถ เจตคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพและทักษะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาในสังกัดที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีโอกาสเรียนรู้ต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต จึงจัดวิชาชีพโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพหลักสูตรระยะสั้นไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมงขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้

กศน.ตำบลบ้านใหม่ ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลและประชาคมหมู่บ้านของประชาชนตำบลบ้านใหม่ ในความต้องการฝึกอาชีพ ปรากฏว่ามีผู้สนใจฝึกอาชีพผ้ามาวมัดย้อม ดังนั้น กศน.ตำบลบ้านใหม่ จึงได้จัดทำโครงการการทำผ้ามาวมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันลดรายจ่ายในครัวเรือนหรือประกอบอาชีพได้

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพ ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพการทำผ้ามาวมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง
๒. เพื่อพัฒนาด้านอาชีพให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๓. เพื่อให้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการต้นทุน และการกำหนดราคาขาย
๔. เพื่อให้มีความรู้ด้านการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการประชาสัมพันธ์ และเทคนิคการบริหารจัดการกลุ่ม การวางแผนด้านการตลาด

เป้าหมาย

๑. ผู้ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้มีอาชีพต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

หลักสูตรการพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๓ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้อ	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	อุปกรณ์การทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง	- มีความรู้ ความเข้าใจและเตรียมวัสดุอุปกรณ์การทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง	อุปกรณ์การทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง - ซิลิเกต ๑ ขวด - ถุงพลาสติก ๑ มัด - หนังกยาง ๑ ถุง - เชือกฟาง ๑ ม้วน - น้ำสะอาด ๔ ขวด - กรรไกร ๕ อัน - กะละมัง ๔ ใบ วัสดุการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง - ผ้ามีสลิน ๑ เมตร - สีย้อมเย็น ๑ ห่อ - ซิลิเกต ๑ ขวด - ถุงพลาสติก ๑ มัด - หนังกยาง ๑ ถุง - เชือกฟาง ๑ ม้วน - น้ำสะอาด ๔ ขวด - กรรไกร ๕ อัน - กะละมัง ๔ ใบ	- วิทยากรบรรยาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่างและเทคนิคการเลือกใช้วัสดุการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง - วิทยากรบรรยายขั้นตอนและเทคนิคการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่างแต่ละขั้นตอน	๓๐ นาที	-
๒	วิธีการทำผ้ามัดย้อม	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานด้านการทำผ้ามัดย้อม-สามารถทำผ้ามัดย้อมได้	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ - ความรู้พื้นฐานและเทคนิคการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง - ปฏิบัติการการทำผ้ามัดย้อม	- วิทยากรให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อมพร้อมกับการตอบข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน	-	๒ ชั่วโมง
			ขั้นตอนการทำผ้าม่านมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง - เตรียมผ้าที่จะทำการย้อมในการเตรียมผ้าที่จะย้อมถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะถ้าเตรียมผ้าไม่ดีอาจจะทำให้ย้อมสีไม่ติด หรือ ติดแล้วไม่เข้มสดสวยงามที่เราต้องการ ควรรนำผ้ามาซัก ด้วย			

		ผงซักฟอกก่อน ถ้าผ้ามีความ แข็งกระด้างมาก ก็ควรมีการ นำผ้าไปต้ม กับผงซักฟอก ใช้ เวลาประมาณ ๓๐ นาที แล้ว ก็นำผ้าไปซักด้วยขั้นตอน ปกติ ถ้าเป็นผ้าที่แห้ง ให้นำไป ชโลมน้ำพอมานิด ๆ เพื่อให้สี วิ่งกระจายดีขึ้น เมื่อซักเสร็จ แล้วบิดผ้าให้หมาด ๆ วิธีทำลายผ้ามัตย้อม - เริ่มด้วยการปูผ้าให้ราบกับ พื้นเพื่อ่ายต่อการทำลายผ้า - หลังจากนั้นขยี้ผ้าจาก ปลายผ้าจนเป็นก้อน - จากนั้นรีดด้วยหนังยางเส้น เล็ก วงใหญ่ให้รีดเพื่อให้เป็น ลายที่เราต้องการ และเพื่อให้ ผ้าแน่นทุกมุม ขั้นตอนการผสมสี - เตรียมน้ำสะอาดสำหรับสี ย้อมผ้า ๑ ช้อนชา เทลงไปใน กะละมังที่จะใช้ย้อม - ใส่เกลือ ๕ ช้อนตวง สำหรับปริมาณสีย้อมผ้า ๑ ช้อน ลงไปในภาชนะที่จะใช้ ย้อม คนให้ละลาย อย่าให้ ตกตะกอน ผสมสีให้เข้ากัน หลังจากนั้นเทลงในภาชนะที่ จะใช้ย้อม - เมื่อผสมสีและมัดผ้าตามลาย ที่เราต้องการแล้ว ขั้นตอน ต่อไปคือการเทสีลงบนผ้าที่เรา มัดไว้ สำหรับการย้อมแบบ หลายสี ให้ทำการหยอดสีโดย ใช้ขวดพลาสติกปลายแหลม หยอดทีละสี จนครบทุกด้าน - เมื่อย้อมครบทุกด้านแล้ว จะต้องห่อด้วยพลาสติกหิ้งไว้ ล้างสีส่วนเกินออก และซัก สามารถแกะหนังยางออกได้ เลย แล้วนำไปล้างน้ำเปล่า จนกว่าน้ำล้างจะใส เมื่อน้ำใส แล้วให้นำผ้าไปซักด้วยน้ำยา ล้างจาน เพื่อไม่ให้สีลอก		

			- ตากให้แห้งและควรวตากในที่ร่ม เมื่อทำการซักกับน้ำยา ล้างจาน เรียบร้อยแล้ว ให้นำไปตากในที่ร่ม เมื่อแห้งแล้ว ให้เก็บผ้านำซักตามปกติได้			
๓	การจัดการและการจำหน่าย	- แสวงหาเทคนิคการจัดการและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	- การจัดการและการจำหน่าย - การบรรจุภัณฑ์ - การเลือกทำเล / การจำหน่าย - คุณธรรมในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมการตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย	- วิทยากรบรรยายเทคนิคการทำบรรจุภัณฑ์เพื่อให้เกิดเอกลักษณ์และเป็นที่สนใจของผู้ซื้อมากขึ้น รวมถึงสอดแทรกคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	๓๐ นาที	-
					๑ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการเรียนรู้ หลักสูตรการทำผ้ามาวมัดย้อมสำหรับตกแต่งหน้าต่าง
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน
- เนื้อหาวิชาผ้ามัดย้อม
- ใบความรู้เรื่องผ้ามัดย้อม
- พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ เช่น กรรไกร กะละมัง ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

- การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

- ต้องมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
- มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากการจบหลักสูตร

-

การเทียบโอน

-

